

досягнутими результатами іншій стороні (спортивному клубу), а інша сторона (спортивний клуб) зобов'язується сплатити за це обумовлену у контракті грошову суму

Трансферний контракт – це домовленість двох сторін (спортивних клубів), відповідно до якої одна сторона зобов'язується забезпечити перехід спортсмена до складу команди іншої сторони, а друга сторона зобов'язується сплатити за це обумовлену у контракті грошову суму.

Отже, цивільно-правові договори відіграють ключову роль у спорті. При цьому, наразі, в умовах всесвітньої пандемії, учасники відносин у сфері спорту вимушено порушують свої зобов'язання за такими договорами. Зокрема, деякі спортивні клуби не виплачують винагороду гравцям, оскільки опинилися у скрутному становищі через відсутність доходів від трансляцій, продажів квитків, реалізації атрибутики тощо; спортсмени не можуть вчасно розпочати сезон через необхідність догравання минулого сезону з колишнім клубом; власники телевізійних прав на показ спортивних подій відмовляються сплачувати відповідні кошти у зв'язку із скасуванням матчів тощо.

Втім, рано чи пізно людство знайде можливість приборкати вірус COVID-19 і відносини у сфері спорту повернуться у своє нормальне русло.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 80.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

Ткалич Максим Олегович,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Запорізького національного університету*

Панченко Богдан Миколайович,

аспірант кафедри цивільного права Запорізького національного університету

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПРО ПЕРЕХІД ГРАВЦЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ

Інститут переходу гравців є одним із головних інститутів спортивного права. Завдяки його існуванню забезпечується нормальна діяльність як вітчизняних, так і закордонних спортивних клубів. Але для того, щоб такі

правовідносини породжували юридичні наслідки, вони мають бути належним чином оформлені. Прикладом такого оформлення є трансферний контракт.

Нормативно-правові акти не містять визначення поняття трансферного контракту. Натомість Регламент Української асоціації футболу зі статусу і трансферу футболістів дає тлумачення цього поняття, згідно з яким трансферний контракт – це форма угоди між клубами про перехід футболіста з одного клубу до іншого [1].

О.І. Чепис називає трансферним контрактом двосторонню угоду, за якою одна сторона (футбольний клуб, який перебуває в трудових відносинах із гравцем, а також володіє трансферними правами на нього) зобов'язується забезпечити перехід гравця, а також передати трансферні права на гравця другій стороні (футбольному клубу, який бажає укласти трудовий договір із гравцем), а друга сторона зобов'язується сплатити обумовлену в договорі компенсаційну суму [2].

Схожої думки дотримується М.О. Ткалич, який визначає трансферний контракт як домовленість двох сторін (спортивних клубів), відповідно до якої одна сторона зобов'язується забезпечити перехід спортсмена до складу команди іншої сторони, а друга сторона зобов'язується сплатити за це обумовлену в контракті грошову суму [3].

Цивільний кодекс України не містить визначення поняття трансферного контракту. Але стаття 6 ЦК України встановлює право учасників цивільних правовідносин на укладання договору, не передбаченого актами цивільного законодавства, за умови відповідності його загальним засадам і змісту цивільного законодавства [4].

Сторонами трансферного контракту завжди є юридичні особи – спортивні клуби чи організації, між якими встановлюються зобов'язання з приводу переходу гравця і виплати за нього грошової компенсації [1].

Істотними умовами трансферного контракту є предмет, який утворюють дії стосовно переходу професійного гравця з одного спортивного клубу до іншого, та сума, яка підлягає виплаті, названа ординарною компенсацією чи компенсацією за підготовку і навчання футболіста.

Л.М. Рамазанова стверджує, що у трансферній угоді повинні зазначатися строки, в межах яких гравець має перейти від одного до іншого спортивного клубу [5].

А Г.М. Гніздовська вважає, що згода на участь спортсмена в змаганнях у складі іншого клубу та інші дії, спрямовані на його перехід (наприклад, обов'язок звільнити спортсмена у зв'язку з переведенням до іншого

роботодавця) також мають включатися до ряду істотних умов подібного договору [6].

Одним із різновидів трансферного контракту є трансферний контракт на правах оренди, відмінність якого від звичайної угоди такого типу полягає у наступному:

1. такий контракт має строковий характер, оскільки він укладається на певний строк;
2. оренда гравця не зумовлює припинення дії контракту футболіста з основним клубом, а лише тимчасово призупиняє дію попереднього контракту;
3. повернення футболіста з клубу, де він перебував на правах оренди, у свій клуб не вважається переходом [1].

Загалом перехід гравця на правах оренди регламентується тими ж правилами, що діють стосовно трансферу професійних гравців.

За результатами проведення дослідження особливостей трансферного контракту, враховуючи вищевикладене, можна дійти до таких висновків: по-перше, трансферний контракт – це різновид цивільно-правового договору, який носить характер непоіменованого; по-друге, трансферний договір буває двох видів: ординарний і такий, що здійснюється на правах оренди; по-третє, у чинному законодавстві України відсутній нормативно-правовий акт, який би регламентував поняття та особливості укладення трансферного договору, через що особливості правового регулювання трансферів здійснюється на підставі локальних актів, таких як Регламент ФІФА по статусу та трансферу гравців та Регламент УАФзі статусу і трансферу футболістів; по-четверте, для сторін, які мають намір укласти угоду про перехід гравця з одного клубу до іншого можуть взяти за основу Типову форму Контракту, затверджену Виконавчим комітетом Федерації футболу України, якою охоплюється широкий спектр відносин, на яких може поширюватися дія такого договору за умови набрання ним чинності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Регламент Федерації футболу України зі статусу і трансферу футболістів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.aafu.org.ua/data/library/library4.pdf>;
2. Чепис О.І., Кекерчень М.І. Трансферний контракт як непоіменований договір у цивільному праві України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pap.in.ua/1_2018/33.pdf;
3. Ткалич М.О. Спортивні клуби як учасники цивільних правовідносин: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Ткалич Максим Олегович; Одеська національна юридична академія. – Одеса, 2010. – 20 с.;

4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>;

5. Рамазанова Л.М. Правовая природа договора о переходах спортсменов из одного клуба в другой (трансферного контракта). [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://bmsi.ru/doc/264fa3bc-ee72-4520-82db121bf84bdde>;

6. Гніздовська Г.М. Роль цивільно-правових норм у регулюванні суспільних відносин в сфері професійного футболу // Вісник Академії адвокатури України, № 2 (21), 2011. – С. 45–51.

Ткалич Максим Олегович,
*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Запорізького національного університету*

Толмачевська Юлія Олегівна,
*аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ КІБЕРСПОРТУ

За останні десять років кіберспорт (esports) перетворився в складну й розгалужену індустрію. Дана сфера суспільних відносин ввібрала в себе ІТ середовище, характерні риси виду спорту, залучила спонсорів, розробників комп'ютерних ігор та медіа компанії, і в результаті створила унікальний медіа контент, який, після пандемії COVID-19, можна назвати одним із найпопулярніших у світі.

Для функціонування цієї великої індустрії необхідно коректне правове оформлення різних типів суспільних відносин. На відміну від традиційного спорту, eSports є, в більшості своїй, сферою приватноправових відносин. Виключення може становити національне законодавство кожної країни з регулювання ставок на спортивні події (англ. – gambling laws) (дана активність людей заборонена в Україні).

Наразі сфера eSports не має наднаціонального правового регулювання (як наприклад у футболі), що, безперечно, ускладнює реалізацію наддержавної природи сфери кіберспорту.

Розглядаючи можливість застосування вже існуючих[в Україні законів до регулювання відносин е сфері кіберспорту, слід зазначити наступне.

Перш за все, застосування вітчизняного законодавства для регулювання відносин е сфері кіберспорту, в більшості випадків, можливе у разі проведення кіберспортивного турніру на території України, або у разі, коли